

Θέμα 2^ο

B1. α) Ποια σχέση εκφράζει η συνάρτηση κόστους (μον. 3) και ποιες συναρτήσεις κόστους έχουμε στην βραχυχρόνια περίοδο (μον. 6); **(Μονάδες 9)**

β) i. Να περιγράψετε τις καμπύλες σταθερού (μον. 5) και μεταβλητού κόστους (μον. 5) στη βραχυχρόνια περίοδο.

ii. Πώς προκύπτει η καμπύλη του συνολικού κόστους και ποια η σχέση της με τις καμπύλες του σταθερού και μεταβλητού κόστους (μον. 6); **(Μονάδες 16)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2ου

B1. α) Η συνάρτηση κόστους εκφράζει τη σχέση ανάμεσα στο κόστος παραγωγής ενός προϊόντος και στην παραγόμενη ποσότητα (μον. 3). Στη βραχυχρόνια περίοδο έχουμε τις συναρτήσεις του συνολικού κόστους (Total Cost, TC), του μεταβλητού κόστους (Variable Cost, VC) και του σταθερού κόστους (Fixed Cost, FC) (μον 6). **(Μονάδες 9)**

β) i. Η καμπύλη του σταθερού κόστους είναι μία ευθεία γραμμή παράλληλη προς τον άξονα της ποσότητας. Αυτό σημαίνει ότι το σταθερό κόστος παραμένει αμετάβλητο, ανεξάρτητα από την παραγόμενη ποσότητα. Το σταθερό κόστος επιβαρύνει την επιχείρηση και όταν ακόμη η παραγωγή είναι μηδέν, για παράδειγμα τα έξοδα ίδρυσης της επιχείρησης (μον. 5) .

Η καμπύλη του μεταβλητού κόστους ξεκινά από την αρχή του άξονα και ανέρχεται, καθώς αυξάνεται η ποσότητα του προϊόντος. Στην αρχή η αύξηση του μεταβλητού κόστους είναι αργή και στη συνέχεια γίνεται έντονη. Αυτό οφείλεται στο νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης που διέπει την παραγωγή (μον. 5).

ii. Η καμπύλη του συνολικού κόστους είναι το άθροισμα καθέτως των δύο άλλων καμπυλών. Ξεκινά από το ύψος του σταθερού κόστους (όταν $Q = 0$, Συν. Κόστος = Σταθερό Κόστος). Η μεταβολή της οφείλεται αποκλειστικά στο μεταβλητό κόστος, γι' αυτό και έχει την ίδια πορεία με την καμπύλη του. Απέχει από την καμπύλη του μεταβλητού κόστους κατά το μέγεθος του σταθερού κόστους (μον.6). **(Μονάδες 16)**

Θέμα 2^ο

B1. α) Τι ορίζουμε ως μέσο κόστος (μον. 2) και ποια τα είδη του στη βραχυχρόνια περίοδο (μον. 3); **(Μονάδες 5)**

β) i. Ποια σχέση δείχνει η καμπύλη του μέσου σταθερού κόστους; Να ερμηνευθεί η συμπεριφορά της (μον. 4).

ii. Ποια σχέση δείχνει η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους; Να ερμηνευθεί η συμπεριφορά της (μον 8). **(Μονάδες 12)**

γ) Τι μας δείχνει το οριακό κόστος (μον. 3) και ποιες οι διαφορές του από το μέσο μεταβλητό κόστος (μον. 5); **(Μονάδες 8)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2ου

Β1. α) Η έκφραση της συνάρτησης του κόστους, όταν αφορά το κατά μονάδα προϊόντος κόστος, είναι το Μέσο Κόστος. Το Μέσο Κόστος είναι ο λόγος του κόστους προς την αντίστοιχη ποσότητα προϊόντος (μον. 2). Σε αντιστοιχία με τα τρία είδη βραχυχρόνιου κόστους υπάρχουν τρία είδη βραχυχρόνιου μέσου κόστους: Μέσο σταθερό κόστος (Average Fixed Cost, AFC), Μέσο μεταβλητό κόστος (Average Variable Cost, AVC) και Μέσο συνολικό κόστος (Average Total Cost, ATC) (μον. 3).

(Μονάδες 5)

β) i. Η καμπύλη του μέσου σταθερού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο σταθερό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο σταθερό κόστος μειώνεται συνεχώς όσο αυξάνεται η παραγωγή, γιατί η ίδια δαπάνη επιμερίζεται (κατανέμεται) σε περισσότερες μονάδες προϊόντος (μον. 4).

ii. Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο μεταβλητό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο μεταβλητό κόστος στην αρχή μειώνεται και στη συνέχεια αυξάνεται. Αυτό οφείλεται στο νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης. Δηλαδή, στην αρχή το προϊόν αυξάνεται με γρηγορότερο ρυθμό απ' ό,τι το κόστος των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να μειώνεται, ενώ στη συνέχεια ο ρυθμός αύξησης του προϊόντος γίνεται μικρότερος από το ρυθμό αύξησης του κόστους των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να αυξάνεται (μον.8).

(Μονάδες 12)

γ) Το οριακό κόστος δείχνει το ρυθμό με τον οποίο μεταβάλλεται το συνολικό κόστος, όταν μεταβάλλεται η παραγωγή κατά μια μονάδα (μον.3). Το οριακό κόστος μεταβάλλεται ως μέγεθος πιο έντονα από το μέσο μεταβλητό κόστος γιατί δεν επηρεάζεται, όπως το μέσο, από τις προηγούμενες μεταβολές του κόστους παραγωγής. Το μέσο κόστος είναι κόστος ανά μονάδα προϊόντος, ενώ το οριακό είναι η αύξηση του συνολικού κόστους παραγωγής λόγω της παραγωγής της τελευταίας μονάδας προϊόντος (μον. 5).

(Μονάδες 8)

Θέμα 2^ο

α). Ποιος είναι ο λόγος ο οποίος προσδιορίζει το μέσο κόστος (μον .2) και ποια είναι τα είδη βραχυχρόνιου μέσου κόστους (μον. 3); **(Μονάδες 5)**

β) Να ερμηνευθεί η πορεία των καμπυλών μέσου σταθερού (μον. 4), μέσου μεταβλητού (μον. 6) και μέσου συνολικού κόστους (μον. 6). **(Μονάδες 16)**

γ) Τι σχήμα έχουν οι καμπύλες του μέσου μεταβλητού και μέσου συνολικού κόστους στη βραχυχρόνια περίοδο; **(Μονάδες 4)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ου}

Β1. α) Το Μέσο Κόστος είναι ο λόγος του κόστους προς την αντίστοιχη ποσότητα προϊόντος (μον. 2). Σε αντιστοιχία με τα τρία είδη βραχυχρόνιου κόστους υπάρχουν τρία είδη βραχυχρόνιου μέσου κόστους: Μέσο σταθερό κόστος (Average Fixed Cost, AFC), Μέσο μεταβλητό κόστος (Average Variable Cost, AVC) και Μέσο συνολικό κόστος (Average Total Cost, ATC) (μον. 3). **(Μονάδες 5)**

β) Η καμπύλη του μέσου σταθερού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο σταθερό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο σταθερό κόστος μειώνεται συνεχώς όσο αυξάνεται η παραγωγή, γιατί η ίδια δαπάνη επιμερίζεται (κατανέμεται) σε περισσότερες μονάδες προϊόντος (μον.4).

Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο μεταβλητό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο μεταβλητό κόστος στην αρχή μειώνεται και στη συνέχεια αυξάνεται. Αυτό οφείλεται στο νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης. Δηλαδή, στην αρχή το προϊόν αυξάνεται με γρηγορότερο ρυθμό απ' ό,τι το κόστος των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να μειώνεται, ενώ στη συνέχεια ο ρυθμός αύξησης του προϊόντος γίνεται μικρότερος από το ρυθμό αύξησης του κόστους των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να αυξάνεται (μον.6).

Η καμπύλη του μέσου συνολικού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο συνολικό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο συνολικό κόστος είναι το άθροισμα του μέσου μεταβλητού και μέσου σταθερού κόστους και επηρεάζεται και από τα δύο. Στην αρχή, που η συμμετοχή του σταθερού κόστους είναι σημαντική, επηρεάζεται κυρίως από το μέσο σταθερό κόστος. Όσο όμως η παραγωγή αυξάνεται, η σημασία του μέσου σταθερού κόστους μειώνεται και το μέσο συνολικό κόστος επηρεάζεται κυρίως από το μέσο μεταβλητό κόστος και ακολουθεί την ίδια ανοδική πορεία με αυτό (μον.6). **(Μονάδες 16)**

γ) Οι καμπύλες του μέσου μεταβλητού και μέσου συνολικού κόστους στη βραχυχρόνια περίοδο έχουν το σχήμα του λατινικού γράμματος U, ως συνέπεια του νόμου της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης. **(Μονάδες 4)**

Θέμα 2^ο

B1. α) Ποια σχέση μας δείχνει η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους (μον. 2).

Τι γνωρίζετε για την συμπεριφορά αυτής της καμπύλης (μον. 7). **(Μονάδες 9)**

β) Ποια είναι η συμπεριφορά της καμπύλης του οριακού κόστους (μον. 4). Να εξηγήσετε που οφείλεται αυτή η συμπεριφορά του οριακού κόστους (μον. 2).

(Μονάδες 6)

γ) Να εξηγήσετε την έννοια του οριακού κόστους και να αιτιολογήσετε γιατί είναι σημαντικό μέγεθος για την επιχείρηση.

(Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ου}

Β1. α) Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο μεταβλητό κόστος και την ποσότητα παραγωγής (μον. 2). Το μέσο μεταβλητό κόστος στην αρχή μειώνεται και στη συνέχεια αυξάνεται. Αυτό οφείλεται στο νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης. Δηλαδή, στην αρχή το προϊόν αυξάνεται με γρηγορότερο ρυθμό απ' ό,τι το κόστος των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να μειώνεται, ενώ στη συνέχεια ο ρυθμός αύξησης του προϊόντος γίνεται μικρότερος από το ρυθμό αύξησης του κόστους των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να αυξάνεται (μον. 7). **(Μονάδες 9)**

β) Η καμπύλη του οριακού κόστους, αρχικά κατέρχεται και φθάνει σε ένα κατώτατο σημείο, και στη συνέχεια ανέρχεται (μον. 4). Και αυτό, γιατί η συμπεριφορά του οριακού κόστους προσδιορίζεται από το νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης (μον. 2). **(Μονάδες 6)**

γ) Το οριακό κόστος δεν είναι το κόστος παραγωγής της συγκεκριμένης τελευταίας μονάδας προϊόντος, αλλά η μεταβολή του συνολικού κόστους που προήλθε από την παραγωγή της συγκεκριμένης μονάδας προϊόντος, η οποία προκάλεσε μεταβολή στις αναλογίες σταθερών και μεταβλητών συντελεστών παραγωγής. Το οριακό κόστος είναι σημαντικό μέγεθος για μια επιχείρηση, γιατί η απόφαση της επιχείρησης για αύξηση της παραγωγής της κατά μία μονάδα θα πρέπει να γίνει έπειτα από σύγκριση του κόστους αυτής της μονάδας, που είναι το οριακό κόστος, με το έσοδο από την πώληση αυτής της μονάδας. **(Μονάδες 10)**

Θέμα 2^ο

B1. α) Που οφείλεται η μεταβολή της καμπύλης του συνολικού κόστους;

(Μονάδες 6)

β) Ποια σχέση μας δείχνει η καμπύλη του μέσου συνολικού κόστους; Να γίνει περιγραφή της συμπεριφοράς αυτής της καμπύλης.

(Μονάδες 9)

γ) Να εξηγήσετε την έννοια του οριακού κόστους και να αιτιολογήσετε γιατί είναι σημαντικό μέγεθος για μια επιχείρηση;

(Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^ο

Β1. α) Η καμπύλη του συνολικού κόστους είναι το άθροισμα καθέτως των δύο άλλων καμπυλών. Ξεκινά από το ύψος του σταθερού κόστους (όταν $Q = 0$, Συνολικό Κόστος = Σταθερό Κόστος). Η μεταβολή της οφείλεται αποκλειστικά στο μεταβλητό κόστος, γι' αυτό και έχει την ίδια πορεία με την καμπύλη του. Απέχει από την καμπύλη του μεταβλητού κόστους κατά το μέγεθος του σταθερού κόστους.

(Μονάδες 6)

β) Η καμπύλη του μέσου συνολικού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο συνολικό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο συνολικό κόστος είναι το άθροισμα του μέσου μεταβλητού και μέσου σταθερού κόστους και επηρεάζεται και από τα δύο. Στην αρχή, που η συμμετοχή του σταθερού κόστους είναι σημαντική, επηρεάζεται κυρίως από το μέσο σταθερό κόστος. Όσο όμως η παραγωγή αυξάνεται, η σημασία του μέσου σταθερού κόστους μειώνεται και το μέσο συνολικό κόστος επηρεάζεται κυρίως από το μέσο μεταβλητό κόστος και ακολουθεί την ίδια ανοδική πορεία με αυτό.

(Μονάδες 9)

γ) Το οριακό κόστος δεν είναι το κόστος παραγωγής της συγκεκριμένης τελευταίας μονάδας προϊόντος, αλλά η μεταβολή του συνολικού κόστους που προήλθε από την παραγωγή της συγκεκριμένης μονάδας προϊόντος, η οποία προκάλεσε, μεταβολή στις αναλογίες σταθερών και μεταβλητών συντελεστών παραγωγής.

Το οριακό κόστος είναι σημαντικό μέγεθος για μια επιχείρηση, γιατί η απόφαση της επιχείρησης για αύξηση της παραγωγής της κατά μία μονάδα θα πρέπει να γίνει έπειτα από σύγκριση του κόστους αυτής της μονάδας, που είναι το οριακό κόστος, με το έσοδο από την πώληση αυτής της μονάδας.

(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ 2^ο

Η οικονομική θεωρία διακρίνεται σε μικροοικονομική και μακροοικονομική θεωρία.

α) Να περιγράψετε τι εξετάζει η κάθε μια. **(Μονάδες 10)**

β) Πώς αλλιώς ονομάζονται αυτές οι δύο θεωρίες και γιατί; **(Μονάδες 6)**

γ) Να εξηγήσετε ποιος είναι ο σπουδαιότερος λόγος που επιβάλλει τη διάκριση αυτή.

Δεν απαιτείται παράδειγμα. **(Μονάδες 9)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ΟΥ}

α) Η θεωρία της ζήτησης και της προσφοράς εξετάζει τη συμπεριφορά του αντιπροσωπευτικού καταναλωτή και του αντιπροσωπευτικού παραγωγού με βάση ορισμένες υποθέσεις, ώστε να προσδιοριστεί η τιμή ενός αγαθού στις διάφορες μορφές αγοράς. Η συγκεκριμένη αυτή ανάλυση ανήκει στη μικροοικονομική θεωρία.

Η μακροοικονομία εξετάζει τα οικονομικά προβλήματα ως ένα σύνολο αλληλοεξαρτώμενων μεγεθών, χωρίς να δίνει έμφαση στη συμπεριφορά κάθε μονάδας χωριστά. Στη μακροοικονομική ανάλυση το επίκεντρο του ενδιαφέροντος είναι η συνολική παραγωγή μιας οικονομίας, το συνολικό εισόδημα, η συνολική κατανάλωση κτλ.

(Μοναδες 10)

β) Παράλληλα με τον όρο μικροοικονομική χρησιμοποιείται και ο όρος θεωρία των τιμών, γιατί σημείο αναφοράς είναι ο προσδιορισμός της τιμής ενός αγαθού. Παράλληλα με τον όρο μακροοικονομική ανάλυση χρησιμοποιείται συχνά ο όρος θεωρία του Εθνικού Εισοδήματος και της Απασχόλησης, γιατί κεντρικό σημείο της είναι ο προσδιορισμός του εθνικού εισοδήματος και της απασχόλησης του εργατικού δυναμικού.

(Μοναδες 6)

γ) Υπάρχουν πολλοί λόγοι που επιβάλλουν τη διάκριση της ανάλυσης της οικονομικής θεωρίας σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο. Ο σπουδαιότερος είναι το σφάλμα σύνθεσης. Το σφάλμα σύνθεσης συμβαίνει, όταν δεχόμαστε ότι εκείνο το οποίο ισχύει για τα άτομα ισχύει αναγκαστικά και για το σύνολο της οικονομίας. Το σφάλμα σύνθεσης είναι σφάλμα λογικής.

(Μονάδες 9)

ΘΕΜΑ 2^ο

α) i. Ποιο είναι το πρόβλημα που προκύπτει όταν προσπαθούμε να μετρήσουμε την παραγωγική ικανότητα μιας οικονομίας σε ένα έτος αθροίζοντας τις ποσότητες των προϊόντων που παράγονται σε αυτή; Πώς επιλύεται το πρόβλημα αυτό; Εξηγήστε χρησιμοποιώντας ένα κατάλληλο παράδειγμα. (μον. 10)

ii. Να δώσετε τον ορισμό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.). (μον. 5)

(Μονάδες 15)

β) Να εξηγήσετε τη σημασία της χρήσης του όρου «εγχώριο». Να δώσετε παράδειγμα.

(Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ΟΥ}

α) i. Η ποσότητα των διάφορων αγαθών που παράγονται σε μια δεδομένη χρονική περίοδο (συνήθως έτος) είναι ένα καλό οικονομικό μέτρο του βιοτικού επιπέδου μιας χώρας. Η ποικιλία όμως των προϊόντων που παράγονται, από τα πιο απλά όπως τρόφιμα και ρούχα κ.ά. μέχρι τα πιο πολυσύνθετα, όπως συνθετικές ίνες, εξαρτήματα ηλεκτρονικών, δεν επιτρέπουν τη σύγκριση της παραγωγικής ικανότητας μιας οικονομίας από περίοδο σε περίοδο, αν προηγουμένως δεν εκφραστούν τα ανομοιογενή αγαθά σε μια κοινή μονάδα μέτρησης. Είναι φανερό ότι δεν μπορούμε να προσθέσουμε πορτοκάλια και ασπιρίνες ή ηλεκτρονικούς υπολογιστές και υφάσματα. Η μετατροπή των αγαθών σε μετρήσιμες μονάδες γίνεται με την αποτίμηση της αξίας τους σε χρηματικές μονάδες. Αν πολλαπλασιάσουμε την ποσότητα ενός προϊόντος επί την τιμή του, έχουμε τη συνολική αξία του σε χρηματικές μονάδες. (μον. 10)

ii. το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) είναι η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σ' ένα συγκεκριμένο έτος. (μον. 5) **(Μοναδες 15)**

β) Η χρησιμοποίηση του όρου “εγχώριο” έχει σημασία, γιατί η παραγωγή πρέπει να γίνεται μέσα στην επικράτεια μιας χώρας, ασχέτως αν ο παραγωγός μπορεί να είναι μόνιμος κάτοικος μιας άλλης χώρας. Για παράδειγμα: Αν ένα εργοστάσιο κατασκευής ψυγείων ανήκει σε Ιταλούς επιχειρηματίες, παράγει όμως στη χώρα μας, η παραγωγή του αποτελεί μέρος του εγχώριου προϊόντος της Ελλάδας.

(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ 2^ο

α) Υπάρχουν πολλοί λόγοι που επιβάλλουν τη διάκριση της ανάλυσης της οικονομικής θεωρίας σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο.

i. Να περιγράψετε τον σπουδαιότερο λόγο που επιβάλλει την παραπάνω διάκριση. (μον. 8)

ii. Να περιγράψετε με τη βοήθεια ενός παραδείγματος πότε συμβαίνει το σφάλμα σύνθεσης. (μον.12) **(Μονάδες 20)**

β) Να δώσετε τον ορισμό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. **(Μονάδες 5)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ΟΥ}

α) Υπάρχουν πολλοί λόγοι που επιβάλλουν τη διάκριση της ανάλυσης της οικονομικής θεωρίας σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο.

i. Ο σπουδαιότερος είναι το σφάλμα σύνθεσης. Το σφάλμα σύνθεσης συμβαίνει, όταν δεχόμαστε ότι εκείνο το οποίο ισχύει για τα άτομα ισχύει αναγκαστικά και για το σύνολο της οικονομίας. Το σφάλμα σύνθεσης είναι σφάλμα λογικής. (μον.8)

ii. Στη μικροοικονομική ανάλυση γίνεται δεκτό ότι, όταν μειωθεί ο εργατικός μισθός (που αποτελεί στοιχείο του κόστους παραγωγής), η ατομική επιχείρηση μπορεί να αυξήσει το κέρδος της, εφόσον η τιμή του παραγόμενου προϊόντος παραμένει σταθερή. Από μακροοικονομική άποψη το συμπέρασμα αυτό δεν είναι αναγκαία αποδεκτό, γιατί, αν μειωθούν οι μισθοί σε όλους τους κλάδους για όλη την οικονομία, θα μειωθεί η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, με συνέπεια τη μείωση της συνολικής ζήτησης και στη συνέχεια των τιμών, άρα και των κερδών των επιχειρήσεων. (μον. 12)

(Μοναδες 20)

β) Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) είναι η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σ' ένα συγκεκριμένο έτος.

(Μοναδες 5)

ΘΕΜΑ 2^ο

α) Να περιγράψετε τι μας δείχνει (μετρά) το κατά κεφαλήν πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (μον. 8) και πώς αυτό υπολογίζεται (μον. 5).

(Μονάδες 13)

β) Πότε το κατά κεφαλήν πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν γίνεται πιο αξιόπιστο;

(Μονάδες 5)

γ) Ποιο είναι το θετικό στοιχείο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ (μον. 3) και πότε συνήθως χρησιμοποιείται (μον. 4);

(Μονάδες 7)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ΟΥ}

α) Το πραγματικό κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. δίνει το προϊόν που θα αντιστοιχούσε σε κάθε κάτοικο μιας οικονομίας, αν η διανομή του ήταν ίση. Δηλαδή μετρά το εισόδημα ενός ατόμου (κατά μέσο όρο) στην οικονομία(μον. 8).

Αν διαιρέσουμε το πραγματικό Α.Ε.Π. ενός έτους με τον πληθυσμό της χώρας του ίδιου έτους, προκύπτει το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π.:

$$\text{Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α. Ε. Π.} = \frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}} \text{ (μον. 5).}$$

(Μοναδες 13)

β) Όσο μικρότερη είναι η ανισοκατανομή τόσο πιο αξιόπιστο μέτρο γίνεται το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π., και το αντίθετο. **(Μοναδες 5)**

γ) Το θετικό και συγχρόνως σημαντικό στοιχείο είναι ότι το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. λαμβάνει υπόψη τη μεταβολή του πληθυσμού (μον. 3), γι' αυτό και χρησιμοποιείται για να μετρά τις επιδόσεις των οικονομιών διαχρονικά, αλλά και μεταξύ των χωρών για διεθνείς συγκρίσεις (μον. 4). **(Μοναδες 7)**

ΘΕΜΑ 2^ο

α) Να περιγράψετε τι εκφράζει ο δείκτης τιμών ή αποπληθωριστής τιμών και τον λόγο για τον οποίο τον χρησιμοποιούμε. **(Μονάδες 10)**

β) Να εξηγήσετε:

i. πώς προκύπτει το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (μον. 5).

ii. τι μετράει το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές και πώς αλλιώς ονομάζεται (μον. 5).

iii. σε ποιές περιπτώσεις το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος (μον. 5). **(Μονάδες 15)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ΟΥ}

α) Ο δείκτης τιμών ή αποπληθωριστής τιμών εκφράζει την τιμή σε μια χρονική περίοδο ως προς την τιμή σε μια άλλη χρονική περίοδο, η οποία επιλέγεται τυχαία ως βάση σύγκρισης. Τον χρησιμοποιούμε για να αποφύγουμε την επίδραση των τιμών στη μέτρηση του Α.Ε.Π. **(Μονάδες 10)**

β) i. Αν διαιρέσουμε το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές κάθε έτους με τον αντίστοιχο δείκτη τιμών, το αποτέλεσμα θα είναι το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές του έτους βάσης (μον. 5).

ii. Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές μετράει την αξία της συνολικής παραγωγής σε τιμές του έτους βάσης. Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές του έτους βάσης λέγεται πραγματικό και μετρά τις πραγματικές μεταβολές του προϊόντος από έτος σε έτος (μον. 5).

iii. Το πραγματικό Α.Ε.Π. διαφέρει από έτος σε έτος μόνον αν κυμαίνονται οι παραγόμενες ποσότητες και είναι καλύτερο μέτρο σύγκρισης της ευημερίας μιας οικονομίας απ' ό,τι το ονομαστικό Α.Ε.Π (μον. 5). **(Μονάδες 15)**

ΘΕΜΑ 2^ο

α) Να περιγράψετε τι μετρά το ονομαστικό Α.Ε.Π. και τι μετρά το πραγματικό Α.Ε.Π.

(Μονάδες 10)

β) Να εξηγήσετε:

i. πότε αυξάνεται το πραγματικό Α.Ε.Π. και πότε αυξάνεται το ονομαστικό Α.Ε.Π. (μον. 10).

ii. τι μετράει ο Δείκτης τιμών ή αποπληθωριστής τιμών του Α.Ε.Π. (μον. 5)

(Μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ΟΥ}

α) Το ονομαστικό Α.Ε.Π. μετρά τη χρηματική αξία της παραγωγής μιας οικονομίας σε τρέχουσες τιμές. Το πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το μέγεθος της παραγωγής σε σταθερές τιμές (κάποιου τυχαία επιλεγμένου έτους βάσης). **(Μοναδες 10)**

β) i. Το πραγματικό Α.Ε.Π. αυξάνεται μόνον, όταν η ποσότητα παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών έχει αυξηθεί, σε αντίθεση με το ονομαστικό Α.Ε.Π., που αυξάνεται είτε επειδή έχει αυξηθεί η παραγωγή είτε επειδή έχουν αυξηθεί οι τιμές ή έχουν αυξηθεί και τα δύο (μον. 10).

ii. Ο Δείκτης τιμών ή αποπληθωριστής τιμών του Α.Ε.Π. μετρά την τιμή του παραγόμενου προϊόντος σε σχέση με την τιμή του στο έτος βάσης (μον. 5).

(Μοναδες 15)

ΘΕΜΑ 2^ο

α) Να εξηγήσετε γιατί το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές είναι καλύτερο μέτρο σύγκρισης της ευημερίας μιας οικονομίας απ' ό,τι το ονομαστικό Α.Ε.Π.

(Μονάδες 12)

β) Να περιγράψετε τι δείχνει το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. (μον. 6) και γιατί θεωρείται σημαντικό μέγεθος για τις οικονομίες (μον. 7).

(Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ΟΥ}

α) Το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές του έτους βάσης ή πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά τις πραγματικές μεταβολές του προϊόντος από έτος σε έτος. Το πραγματικό Α.Ε.Π. διαφέρει από έτος σε έτος μόνον αν κυμαίνονται οι παραγόμενες ποσότητες και είναι καλύτερο μέτρο σύγκρισης της ευημερίας μιας οικονομίας απ' ό,τι το ονομαστικό Α.Ε.Π.

(Μοναδες 12)

β) Το πραγματικό κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. δίνει το προϊόν που θα αντιστοιχούσε σε κάθε κάτοικο μιας οικονομίας, αν η διανομή του ήταν ίση. Μετρά το εισόδημα ενός ατόμου (κατά μέσο όρο) στην οικονομία (μον. 6).

Όπως γίνεται αντιληπτό, όσο μικρότερη είναι η ανισοκατανομή τόσο πιο αξιόπιστο μέτρο γίνεται το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π., και το αντίθετο. Το θετικό και συγχρόνως σημαντικό στοιχείο είναι ότι το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. λαμβάνει υπόψη τη μεταβολή του πληθυσμού, γι' αυτό και χρησιμοποιείται για να μετρά τις επιδόσεις των οικονομιών διαχρονικά, αλλά και μεταξύ των χωρών για διεθνείς συγκρίσεις (μον. 7).

(Μοναδες 13)